

Mateusz Ratyński
(Warszawa)

MATERIAŁY STANISŁAWA OSIECKIEGO
(1875–1967)
(62)

Stanisław Osiecki urodził się 20 maja 1875 r. w Ciechanowie. Jego rodzicami byli Ignacy Osiecki i Maria z domu Miliwocka. W 1896 r. zdał maturę w warszawskiej szkole realnej. Studiował na politechnice w Warszawie i na Wydziale Matematyczno-Fizycznym UJ (1907–1908). W latach 1898–1921 pracował w firmie Norblin, Bracia Buch, T. Werner jako buchalter i prokurent, następnie jako dyrektor jednej z fabryk w Warszawie. Równolegle działał w niepodległościowym ruchu ludowym jako członek Polskiego Związku Ludowego oraz redaktor „Zarania”. Ze względu na działalność niepodległościową aresztowany przez władze carskie i wydalony w 1907 r. z granic państwa. Podczas I wojny światowej należał do czołowych działaczy Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych. Po zjednoczeniu ludowców zaboru rosyjskiego był istotnym członkiem władz Polskiego Stronictwa Ludowego „Wyzwolenie”, a od 1919 r. PSL „Piast”.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości był wieloletnim parlamentarzystą – posłem w latach 1919–1927 i senatorem w 1935 r. Sprawował funkcje wicemarszałka sejmu (1919–1925). Pełnił urząd ministra reform rolnych w rządzie Wincentego Witosa (1923), a następnie ministra przemysłu i handlu w gabinetach Aleksandra Skrzyńskiego i W. Witosa (1925–1926). Po zamachu majowym krytyk obozu piłsudczykowskiego. Od 1931 r. członek władz Stronictwa Ludowego.

Obok aktywności politycznej prężnie działał w okresie międzywojennym w Związku Polskich Towarzystw Turystycznych i Polskim Towarzystwie Tatrzańskim, a po wojnie w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym.

Podczas II wojny światowej Stanisław Osiecki był przewodniczącym działającego w konspiracji Centralnego Kierownictwa Ruchu Ludowego (1940–1944).

Po zakończeniu okupacji niemieckiej w latach 1947–1948 członek władz PSL, w latach 1946–1947 poseł do Krajowej Rady Narodowej, a w latach 1947–1950 poseł na Sejm Ustawodawczy. Po 1947 r. odsunął się od życia publicznego, stając po stronie Stanisława Mikołajczyka i broniąc jego antykomunistycznej polityki.

Odnznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Dwukrotnie żonaty. Z pierwszą żoną Józefą z domu Filipowicz miał dwóch synów: Tadeusza i Stefana. Z drugą żoną Jadwigą z domu Filipowicz miał syna Jacka i córkę Marię. Zmarł 12 maja 1967 r. w Warszawie. Pochowany na warszawskich Powązkach (kwatery 184-IV-1).

Spuścizna Stanisława Osieckiego zawiera jedną jednostkę archiwalną, którą jest jego praca pt. *Początki organizacji sportu i turystyki w Polsce*, oparta na materiałach spuścizny Mieczysława Orłowicza. Wielkość spuścizny wynosi 0,01 m.b. Materiały zostały zakupione 11 XI 1963 r. od autora. Materiały Stanisława Osieckiego w PAN Archiwum w Warszawie mają sygnaturę 62. Spuścizna widnieje w bazie szukajwarchiwach pod numerem 552.

Bibliografia

1. Klarner-Kosińska Izabela, *Stanisław Osiecki 1875–1967*, „Rocznik Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego”, 2004, nr 20, s. 173–182
2. *Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego*, Warszawa 1989, s. 301

INWENTARZ

1. *Początki organizacji sportu i turystyki w Polsce*
Opracowanie
1963, masz., l., k. 76